

Vybrané ukazovatele v stavebníctve

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Lamačská 3/C, 840 05 Bratislava
1.3 Kontaktná osoba	Peter Kuška
1.4 Odbor	Odbor štatistiky stavebníctva, obchodu a služieb
1.5 Telefón	+421 2 50236 341; +421 2 50236 339
1.6 E-mail	info@statistics.sk
2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	20.12.2022
3 Popis štatistiky	
3.1 Popis údajov	
V stavebníctve sú predmetom zisťovania premenná tržby, stavebná produkcia a zamestnanci.	
3.2 Klasifikačný systém	
Odvetvová klasifikácia ekonomických činností (SK NACE Rev. 2) Klasifikácia štatistických územných jednotiek Štatistická klasifikácia produktov podľa činností	
3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov	
Stavebníctvo Podniky s hlavnou činnosťou v divíziách 41-43 NACE Rev.2 <u>Zahrnuté veľkostné triedy</u> Všetky podniky s 20 a viac zamestnancami registrované v obchodnom registri, malé podniky s menej ako 20 zamestnancami s ročným obratom nad 5 mil. EUR a živnostníci s ročným obratom vyšším ako 5 mil. EUR. Výber malých podnikov a živnostníkov vykonávajúcich podnikateľskú činnosť na základe vydaných živnostenských oprávnení podľa zákona č. 455/1991 (Zdroj údajov je počet vydaných živnostenských oprávnení).	
3.4 Štatistické pojmy a definície	

Hodnota tržieb (v jednoduchom účtovníctve príjmov) z predaja vlastných výrobkov, služieb a obchodného tovaru, realizovaná v sledovanom období a určená pre tuzemských aj zahraničných odberateľov. Uvádza sa bez dane z pridanej hodnoty (DPH).

Stavebná produkcia zahŕňa objem produkcie, ktorý organizácia realizovala zamestnancami zahrnutými do jej evidenčného počtu (vrátane produkcie osôb pracujúcich na dohodu na stavebných prácach a produktívnej práce učňov). Patrí sem aj objem produkcie vykonanej na vlastnom dlhodobom hmotnom majetku.

Medzi ukazovateľmi "stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv" a "stavebná produkcia vykonaná vlastnými

zamestnancami" platí rámcový vzťah:

stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv (r. 4)

- poddodávky stavebnej produkcie prijaté od iných organizácií (r. 6)

+ poddodávky stavebnej produkcie pre iné organizácie (r. 7)

= stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami (r. 8)

Priemerný evidenčný počet zamestnancov — do evidenčného počtu zamestnancov sa zahŕňajú všetci stáli aj dočasní

zamestnanci (bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť), ktorí sú v pracovnom, služobnom alebo členskom pomere (kde súčasťou členstva je tiež pracovný vzťah) k organizácii.

3.5 Štatistická jednotka

Spravodajskou jednotkou je podnik.

3.6 Cieľová populácia

Všetky podniky s 20 a viac zamestnancami zapísané v obchodnom registri, malé podniky s menej ako 20 zamestnancami s ročným obratom nad 5 mil. Eur a živnostníci, ktorí majú ročný obrat vyšší ako 5 mil. Eur.

Výber malých podnikov s menej ako 20 zamestnancami a ročným obratom menej ako 5 mil. Eur s hlavnou činnosťou v divízii 47 NACE Rev.2

Odhady pre živnostníkov vykonávajúcich podnikateľskú činnosť na základe vydaných živnostenských oprávnení podľa zákona č. 455/1991 (zdrojom údajov je počet vydaných živnostenských oprávnení).

3.7 Geografické pokrytie

Štatistika je k dispozícii za SR spolu a v členení za 8 krajov.

3.8 Časové pokrytie

Všetky príslušné divízie od roku 2000.

3.9 Bázické obdobie

Bázické obdobie nie je relevantné pre odosielanie absolútnych hodnôt.

4 Merná jednotka

Údaje o tržbách a stavebnej produkcii sú k dispozícii v Eur.

5 Referenčné obdobie

Referenčné obdobie je mesiac.

6 Inštitucionálny mandát

6.1 Právne akty a iné dohody

Informácie o štatistike Stavebníctva ŠÚ SR zbiera v štatistickom zisťovaní Stav 1-12 zaradeného do Programu štátnych štatistických zisťovaní, vydaného na trojročné obdobie v Zbierke zákonov SR. Spravodajská povinnosť predkladať štatistické výkazy subjektom vyplýva zo zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov (§ 18 ods. 3) a nie je možné ju odmietnuť (§ 18 ods. 8). Štatistický úrad Slovenskej republiky zodpovedá za ochranu získaných dôverných údajov a garantuje ich použitie výlučne na štatistické účely.

6.2 Spoločné využívanie údajov

Požadované premenné sa zasielajú Eurostatu od roku 2017 vo formáte SDMX a iným organizáciám pre zabezpečenie potrieb národného informačného systému.

7 Štatistická dôvernosť

7.1 Politika štatistickej dôvernosti

Ochrana štatistickej dôvernosti (ochrana dôverných štatistických údajov) je systém vzájomne prepojených opatrení v oblasti legislatívnej, metodologickej, organizačnej, technickej, bezpečnostnej a personálnej, zabraňujúcich úniku dôverných štatistických údajov alebo predčasnému zverejneniu štatistických informácií. Orgány vykonávajúce štátnu štatistiku sú povinné zaistiť ochranu dôverných štatistických údajov pred zneužitím spôsobom stanoveným v § 25a a § 29 a 30 zákona č.540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov. Zásady aplikácie ochrany

dôverných štatistických údajov sú k dispozícii na webovej stránke ŠÚ SR na adrese: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/services/infoservis/confidential>

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

Dôverné štatistické údaje sa nezverejňujú. V publikáciách a databázach ŠÚ SR namiesto údaju je na príslušných miestach uvedený znak „D“.

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

Kalendár prvého zverejnenia poskytuje presné dátumy vydania pre nadchádzajúce štyri mesiace vopred. Kalendár je aktualizovaný mesačne. Zahŕňa hlavné hospodárske a sociálne ukazovatele stanovené v súčasnosti v rámci nariadení EÚ a Špeciálny štandard IMF, ktorý definuje aj štandardy včasnosti.

V kalendári prvého zverejnenia sa berú do úvahy dátumy zverejnenia, ktoré definuje Eurostat.

[Kalendár prvého zverejnenia](#)

Každý rok sa vydáva „Katalóg publikácií“. Obsahuje informácie o jednotlivých publikáciách a dátumy zverejnenia.

[Katalóg publikácií](#)

[Štatistická ročenka SR](#)

[DATACUBE](#)

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

Kalendár prvého zverejnenia je verejne dostupný na internetovej stránke úradu:

[Kalendár prvého zverejnenia](#)

Údaje sa zverejňujú súčasne všetkým zainteresovaným stranám vydávaním "Informačných správ", ktoré sú zverejnené na webovej stránke Štatistického úradu SR:

[Informatívne správy](#)

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

Politika šírenia štatistických informácií je formulovaná v súlade so zákonom o štátnej štatistike, stratégiou rozvoja Štatistického úradu SR, stratégiou šírenia informácií Eurostatu a Kódexom postupov pre európsku štatistiku.

Princípy zverejňovania a poskytovania štatistických informácií sú k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/services/infoservis/principles>

9 Periodicita zverejňovania

Mesačná

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

Stavebníctvo

Publikované mesačne v elektronických publikáciách:

- "Informačné správy" podľa kalendára zverejnenia;
- "Ekonomický monitor Slovenskej republiky".
- "Základné ukazovatele vybraných trhových služieb".

Publikované štvrťročne v elektronických publikáciách:

- "Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve Slovenskej republiky".

Internetová stránka: <http://www.statistics.sk>

10.2 Publikácie

Zverejňované štvrťročne v papierovej publikácii:

- "Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve Slovenskej republiky".

Zverejňované ročne v papierových publikáciách:

- "Štatistická ročenka Slovenskej republiky".

[Štatistická ročenka](#)

[Regionálna štatistická ročenka Slovenska](#)

10.3 On-line databázy

[DATACUBE](#)

10.4 Prístup k mikroúdajom

Mikroúdaje sa nezverejňujú.

10.5 Iné

Eurostat, ústredné orgány štátnej správy, profesijné a odborové združenia.

10.6 Dokumentácia o metodike

Stavebníctvo

Každá publikácia obsahuje úvod k metodickým poznámkam a kontakte pre informačnú službu.

Na internetovej stránke ŠÚ SR sú k dispozícii:

- informácie o obrate služieb v ukazovateľoch „Indikátory ekonomického vývoja“ vrátane základných metodických poznámok;
- formuláre štatistických dotazníkov v národnej verzii vrátane metodických poznámok;
- metodické listy (podrobné popisy štatistických ukazovateľov) v národnej verzii.

[Vzory štatistických formulárov](#)

[Metadata](#)

10.7 Dokumentácia o kvalite

Na tvorbu štatistických údajov sú k dispozícii technické projekty štatistických zisťovaní a metodických smerníc Indikátory kvality štatistických výstupov a (MET-2/2012) a Aplikácia matematicko-štatistických metód štatistických zisťovaní (MET-3/2012).

V ročnej periodicite sa pripravujú v prostredí elektronického nástroja ESS Metadata Handler správy o kvalite za jednotlivé ukazovatele v súlade s ESS Handbook for Quality Reports (EQHQR) na základe požiadaviek Eurostatu.

11 Riadenie kvality

11.1 Zabezpečovanie kvality

ŠÚ SR má zavedený systém manažérstva kvality. Príručka kvality obsahuje opis systému manažérstva kvality a naplnenie požiadaviek normy ISO 9001. Uplatnenie príručky v praxi zabezpečuje, že všetky činnosti, ktoré majú vplyv na kvalitu vytváraných produktov sú plánované, riadené, preskúmané, vyhodnocované a spĺňajú požiadavky akceptované v objednávke.

Príručka kvality je k dispozícii na adrese:

https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/9ca43aa4-bfaf-4101-9dae-5263aa834df7/Prirucka_kvality.pdf?MOD=AJPERES&CVID=mu8R9IM&CVID=mu8R9IM

Základom celého systému manažérstva kvality je Kódex postupov pre európsku štatistiku:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/aboutus/key.documents/code.of.practise>

11.2 Hodnotenie kvality

V súčasnosti je každé štatistické zisťovanie zaradené do integrovaného štatistického informačného systému (IŠIS) vrátane všetkých potrebných otázok týkajúcich sa zadávania údajov, úplnosti údajov a štatistických kontrol. Tento proces organizujú špecializované krajské úrady Štatistického úradu SR. Krížová kontrola sa vykonáva v kontexte procesu štatistickej kontroly. Porovnanie s vývojom v predchádzajúcich obdobiach sa uskutočňuje.

12 Relevantnosť

12.1 Potreby používateľov

Štatistický zákon si vyžaduje konzultácie s užívateľmi, ktorý kladie dôraz na spoluprácu s inými organizáciami (ministerstvami a inými štátnymi organizáciami) pri príprave Programu štátnych štatistických zisťovaní.

Poradný orgán Štatistická rada pozostáva z členov zastupujúcich hlavných užívateľov (zástupcov ministerstiev, štátnej organizácie a verejných inštitúcií).

Rada je stálym odborným poradným orgánom pre predsedu ŠÚ SR v oblasti štátnej štatistiky. Úlohou Rady je navrhovať / predkladať návrhy a odporúčania týkajúce sa koncepcií štátnej štatistiky, prerokovať Program štátnych štatistických zisťovaní a ďalšie úlohy podľa štatútu Štatistickej rady.

Kľúčoví užívatelia jednotlivých štatistických produktov sú uvedení v marketingovom pláne: Medzinárodné organizácie - Eurostat.
Národné inštitúcie - Ministerstvo financií Slovenskej republiky (MFSR), NBS.

12.2 Spokojnosť používateľov

Spokojnosť používateľov je sledovaná prostredníctvom „Prieskumu spokojnosti užívateľov s produktmi a službami ŠÚ SR“, ktorý sa pravidelne vykonáva s dvojročnou periodicitou. Vyhodnotenie prieskumu spokojnosti užívateľov zahŕňa aj mieru spokojnosti (celkovo a pre špecifikované oblasti, ako aj skupiny produktov) a predkladá sa na schválenie vrcholového manažmentu spolu so závermi a návrhmi na zlepšenie.

12.3 Úplnosť štatistických informácií

Stavebníctvo

100%

Mesačné časové rady pre divízie 41 - 43 NACE Rev.2 od januára 2000.

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

ŠÚ SR vynakladá veľké úsilie, aby zabránil výskytu chýb v údajoch a vykonáva dôsledné overovanie údajov na zistenie chýb.

13.2 Výberové chyby

Absolútne čísla sa zisťujú:

- vyčerpávajúco (podniky s počtom zamestnancov 20 a viac)
- výberovo (podniky s počtom zamestnancov do 20), tretina vzorky sa každoročne mení
- odhadom za živnostníkov.

13.3 Nevýberové chyby

K predchádzaniu nevýberovým chybám, t.zn. chybám v procese zberu a spracovania ŠÚ SR má v integrovanom štatistickom informačnom systéme (IŠIS) zabudované logické a dátové kontroly na úrovni mikroúdajov aj na úrovni agregovaných údajov, ktoré sa vykonávajú počas zberu a spracovania údajov.

Samotný elektronický dotazník poskytuje mnohé aritmetické a logické kontroly medzi premennými, ktoré rozlišujeme na závažné a informatívne. V prípade výskytu závažných chýb vo formulári tento nie je akceptovaný a na základe konzultácie so spravodajskou jednotkou sa opraví tak, aby bol správny a vstúpil do spracovania. Pomocou týchto nástrojov sa snažíme minimalizovať chyby už v samotnom zbere a následne počas spracovania údajov.

14 Včasnosť a dochvíľnosť

14.1 Včasnosť

Nie sú rozdiely vo včasnosti medzi rôznymi úrovňami agregácie alebo medzi štatistickými premennými.

Mesačné t + 45.

14.2 Dochvíľnosť

Termíny zverejnenia sú dodržiavané.

15 Porovnateľnosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnateľnosť

Pre celé územie Slovenskej republiky platia rovnaké štatistické postupy.

15.2 Porovnateľnosť v čase

Porovnateľné časové rady sú k dispozícii od januára 2000.

15.3 Prierezová koherentnosť

Vykonáva sa nasledujúca analýza porovnávania údajov:

- 1) Porovnanie výsledkov mesačného zisťovania so štvrťročnými zisťovanými údajmi na účely národných účtov (na výpočet štvrťročného HDP);
- 2) Porovnanie so štruktúrnymi podnikovými štatistickými údajmi;
- 3) Organizujú sa pravidelné stretnutie expertov STS s expertmi národných účtov;
- 4) Trendy údajov STS sú porovnávané s konjunkturálnymi zisťovaniami.

Analýza ukazuje veľmi dobrú úroveň súladu v prípade vyčerpávaných častí populácie. Niektoré rozdiely sa objavujú pri porovnávaní údajov z mesačných, štvrťročných a ročných vzoriek, ktoré sú predmetom ďalšej podrobnej analýzy údajov.

15.4 Vnútoraná koherentnosť

Nevyskytujú sa žiadne odchýlky, štatistické výstupy sú vnútorne konzistentné.

16 Náklady a záťaž respondentov

Odhaduje sa na základe spravodajskou jednotkou udávaného času potrebného na vyplnenie formulára.

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

Politika revízií upravuje základné pravidlá a všeobecné postupy, pomocou ktorých sú predbežne zostavené údaje neskôr revidované, ako aj uplatňované v revíziách z iných dôvodov. Politika a kalendár revízií je k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/revisions>

17.2 Revízia údajov v praxi

Primárnym zdrojom rutinných revízií je potreba revízií údajov z dôvodu údajov dostupných zo štvrťročných podnikových zisťovaní, nových údajov získaných od spravodajských jednotiek alebo opravených údajov od spravodajských jednotiek. Upravené údaje za posledné 3 mesiace štvrťroka sú zverejnené spolu s predbežnými výsledkami nasledujúceho mesiaca. Zverejnenie revidovaných údajov sa vykonáva pravidelne v súlade s kalendárom revízií.

V prípade akejkoľvek revízie (aj za predchádzajúce roky) je v databázach a v relevantných publikáciách ŠÚ SR umiestnená poznámka upozorňujúca, že údaje boli revidované.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Stavebníctvo

Vyčerpávajúce zisťovanie podnikov s 20 a viac zamestnancami a malých podnikov s ročným obratom nad 5 mil. EUR.

Stratifikovaná náhodná vzorka malých podnikov.

Kritériá rozvrstvenia: Aktivita, veľkostné triedy a región (NUTS 3).

Sadzba použitá na odber vzoriek je 18% pre každú kombináciu troch kritérií: činnosť, počet zamestnancov, región).

Skupiny aktivity: 41 - 43 NACE Rev.2

Počet zamestnancov: 0-9, 10-19.

Región (NUTS 3): 1, 2, ..., 8.

Každoročne sa mení tretina vzorky.

18.2 Periodicita zberu údajov

Zber mesačných údajov.

18.3 Zber údajov

Zber údajov zabezpečujú špecializované pracoviská ŠÚ SR v Košiciach.

Elektronický zber údajov je povinný od 1. januára 2016 v súlade s povinnosťou ustanovenou zákonom Slovenskej národnej rady č. 326/2014 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 540/2001 Z. z.

Údaje by sa mali predkladať v 17. kalendárny deň po skončení referenčného mesiaca.

Neodpovedajúce spravodajské jednotky sú informované o svojej ohlasovacej povinnosti a znova ich pracoviská kontaktujú.

Väčšina chýb je priamo konzultovaná so spravodajskými jednotkami.

18.4 Validácia údajov

Validácia údajov je zabudovaná v integrovanom štatistickom informačnom systéme ŠÚ SR. Pri zbere údajov sa rozlišujú nasledovné kontroly:

1- formálne kontroly realizované automaticky v procese zberu údajov

2- neformálne kontroly, ktorých účelom je kontrola komplexnosti a vzťahov medzi premennými.

Z pohľadu závažnosti chýb sa rozlišujú:

I - infomatívne chyby – poskytujú dodatočné informácie, ktoré sú potrebné pre proces kontroly a korekcie údajov. Poskytujú informáciu o prípadných prekročeníach stanovených hraníc, o čiastkovej neodpovedi atď.

Z - závažné chyby – poukazujúce na konkrétne chyby, ktoré musia byť opravené alebo odôvodnené spravodajskou jednotkou. Tieto chyby sú pracovníkmi ŠÚ SR vykonzultované so spravodajskou jednotkou a opravené.

V systéme IŠIS sú definované aj kontroly a algoritmy pre tvorbu výstupov, ktoré zabezpečujú ich požadovanú kvalitu.

18.5 Spôsob spracovania údajov

Neodpovede sa riešia imputáciou údajov z predchádzajúceho mesiaca, najviac však do troch mesiacov.

1. Výsledky malých podnikov sa dopočítavajú pomocou Horwitz-Thomsonovho odhadu s ohľadom na činnosť podniku. Počiatočné váhy sa modifikujú podľa miery neodpovede neaktívnych jednotiek.

2. Na odhad tržieb živnostníkov sa používa počet vydaných živnostenských oprávnení.

18.6 Úprava údajov

Očisťovanie tržieb o pracovné dni sa vykonáva pomocou softvéru Demetra metódou Tramo/Seats, ktorá zohľadňuje počet pracovných dní a sviatky.

7 regresorov, 7 pracovných dní

19 Poznámka

